

William Christie

La Creació

«Com un bedoll tremoles,
dolcíssim ca, amic meu.
Passes les hores soles
perdut entre la neu
ardent dels teus dominis.
¿Solitud, passió?
No em pregunto què sento.
No vull pau ni repòs.
Vull només les carícies
de seda del teu cos.
Temo saltar la tanca
que t'envolta i que, enmig
del teu jardí, com sempre,
se'm mengi el desdesig.»

Narcís Comadira
Desdesig

Programa

Palau Bach

DILLUNS, 14.05.18 – 20.30 h

Sala de Concerts

Sandrine Piau, soprano

Hugo Hymas, tenor

Alex Rosen, baix

Les Arts Florissants

William Christie, director

Franz Joseph Haydn (1732-1809)

La Creació, Hob. XXI:2

I

54'

Primera part

1. Introducció: La representació del caos.
2. Recitatiu (Rafael) i cor: En el principi Déu creà cel i terra
3. Ària (Uriel) i cor: Llavors davant la resplendor sagrada
4. Recitatiu (Rafael): I Déu va fer el firmament
5. Cor amb soprano solista (Gabriel): Amb estupor veu el prodigi
6. Recitatiu (Rafael): I Déu digué: Que les aigües...
7. Ària (Rafael): Tot girant en onades escumoses
8. Recitatiu (Gabriel): I Déu digué: Que la terra...
9. Ària (Gabriel): I el camp ofereix la verdor fresca
10. Recitatiu (Uriel): I les cohorts celestes
11. Cor: Polseu les cordes
12. Recitatiu (Uriel): I Déu digué: Que hi hagi lluminàries
13. Recitatiu (Uriel): I puja ara en plena glòria
14. Tercet i cor: Els cels contenen la glòria de Déu

Segona part

15. Recitatiu (Gabriel): I Déu digué: Que l'aigua...
16. Ària (Gabriel): Amb les ales vigoroses
17. Recitatiu (Rafael): I Déu va crear grans balenes
18. Recitatiu (Rafael): I els àngels van tocar llurs arpes
19. Tercet i cor: S'alcen plenes de gràcia

II

48'

20. Recitatiu (Rafael): I Déu digué: Que la terra produeixi
21. Recitatiu (Rafael): S'obre llavors l'entranya de la terra
22. Ària (Rafael): El cel lluu ara
23. Recitatiu (Uriel): I Déu va crear l'home
24. Ària (Uriel): Investit de dignitat i noblesa
25. Recitatiu (Rafael): I Déu va veure les coses que havia fet
26. Cor i tercet: És acabada la gran obra

Tercera part

27. Recitatiu (Uriel): Entre núvols rosats
28. Duet (Adam i Eva) i cor: De la teva bondat
29. Recitatiu (Adam i Eva): Ja hem complert el primer deure
30. Duet (Adam i Eva): Tendra esposa. Espòs estimat
31. Recitatiu (Uriel): Oh parella venturosa
32. Cor amb solistes: Canteu al Senyor

Abans del concert es projectarà el següent video:

Allora & Calzadilla

Raptor's Rapture, 2012

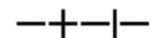
Vídeo en HD, color, so

Durada: 23 min i 30 s

Cortesia Galerie Chantal Crousel, Lisson Gallery, Kurimanzutto
i Gladstone Gallery

Més informació al web www.fundaciotapies.org

FUNDACIÓANTONITÀPIES

El triomf de la llum

© Denis Rouvre

El 1791, el mateix any de la mort de Mozart, el seu gran amic Franz Joseph Haydn (1732-1809) va traslladar-se a Londres. Era una celebritat i els seus concerts desvetllaven interès i una aflluència massiva. Va ser a la capital anglesa on el mestre de Rohrau va decidir, després d'haver escoltat diversos oratoris de Händel, escriure també amb aquella forma musical, havent demostrat ja el seu mestratge amb la simfonia i el quartet de corda.

Tanmateix, la composició de *Die Schöpfung* (La Creació) no s'iniciaria fins al 1796 i l'estrena va tenir lloc dos anys més tard a Viena, en audició privada i per invitació, al palau del príncep Joseph von Schwarzenberg. Un acte que, tot i estar reservat a públic exclusiu, va aixecar tanta expectació que els carrers adjacents van necessitar els serveis d'ordre públic per controlar l'allau de gent que vivia

aquell esdeveniment des de fora. L'obra, dirigida pel mateix Haydn i amb Antonio Salieri assegut al *pianoforte*, va generar un entusiasme encomanadís, fins al punt que se'n van fer dues audicions privades més. No seria fins un any més tard, el 19 de març de 1799, que l'oratori de Haydn s'escoltaria públicament per primera vegada, al Hoftheater vienès.

El text de *La Creació* va tenir una primera versió deguda a Newburgh Hamilton, que l'hauria preparat pocs anys abans de la mort de Händel, el qual –sembla– va sentir-se interessat per l'obra. Dècades més tard, l'empresari J. P. Salomon, artífex dels viatges de Haydn a Londres, l'hauria temptat amb aquell llibret, que el músic es va endur a Viena. Va ser allà on el text va ser arranjat per Gottfried van Swieten, aristòcrata fincat a Viena i amic i mecenes d'alguns dels grans músics del seu

moment, entre ells Haydn i Mozart. Aquest últim, company de lògia de Van Swieten, “va descobrir” a la seva biblioteca no pocs manuscrits de Johann Sebastian Bach.

El llibret resultant de *La Creació* és un aiguabarreig a partir de diverses fonts: fragments del llibre del Gènesi i de diversos salms de l'Antic Testament, però també del poema èpic *El paradís perdut* de John Milton, traduït de l'anglès a l'alemany pel mateix Van Swieten. En gran mesura, el sincretisme textual de l'oratori haydnià és conseqüència de dues mentalitats pròpies de la Il·lustració: el deisme i el científisme. El primer, com a fruit de la doctrina segons la qual Déu fou l'artífex de la creació, sense que intervingués posteriorment en l'esdevenir de la història dels éssers vius i, menys encara, del colofó d'aquella creació: l'Home. D'altra banda, el científisme qüestionava una creació divina i començava a avançar en les teories que més endavant culminarien en el determinisme darwinià i la teoria de l'evolució de les espècies. A mig camí, Haydn s'erigí sempre com un devot catòlic, tot i que –com Van Swieten i Mozart– va pertànyer a la francmaçoneria, com a garant dels ideals de llibertat, igualtat i fraternitat. En última instància, doncs, *La Creació* és un bon compendi d'aquella mentalitat heterogènia: Déu crea els elements naturals i els éssers vius i la seva creació culmina en l'Home com a ésser absolut. Però tan sols la fe i l'amor sincers esdevenen motors per a la concòrdia i la pau universals. I per això cal donar gràcies al Creador.

Cors, àries i números de conjunt poblen els passatges d'un oratori senzillament genial, i que es va repetir en audicions successives després de l'estrena a Viena a diverses ciutats europees.

El resultat global és extraordinari i revela el domini de l'escriptura vocal de Haydn, que, si bé mai va mostrar una especial traça en el terreny operístic, s'erigeix aquí en un mestre absolut de la música simfonicovocal i fa de l'obra una peça clau entre els oratoris de Händel i l'adveniment de l'oratori romàntic, especialment de Felix Mendelssohn. Un mestratge repetit anys més tard a *Die Jahreszeiten* (Les estacions), oratori estrenat el 1801.

L'estructura de l'obra, dividida en tres parts, presenta tres eixos temàtics: en primer lloc, la llum que segueix el caos i la creació dels primers elements propis dels primers quatre dies, és a

dir: l'aigua, la terra, els astres i els vegetals; la segona part presenta el relat del cinquè i sisè dies –la creació dels animals i de l'Home–, i finalment, la tercera part es correspon amb la gratitud d'Adam i Eva per tota la creació, des de l'Edèn.

Cors, àries i números de conjunt poblen els passatges d'un oratori senzillament genial, i que es va repetir en audicions successives després de l'estrena a Viena a diverses ciutats europees. El 1808, i amb direcció d'Antonio Salieri, *La Creació* va tornar a Viena en la darrera aparició pública de Haydn. És prou coneguda l'anècdota que relata com, després del moment en què el cor canta exultant el mot “Licht” (Llum) que segueix el relat del caos amb el pas de la tenebra a la claror, una ovació espontània i unànime va emocionar l'ancià músic. Beethoven, present en aquella audició, va besar la mà de Haydn, que va pronunciar la frase: “*No vaig ser jo, sinó una Potència superior qui ho va escriure*”. El músic va confessar com al llarg de la composició sentia el desvetllament d'un sentiment religiós (llegeixi's espiritual) que travessa de punta a punta la partitura.

A banda d'aquell cèlebre passatge inicial, i després d'uns compassos en què una atrevida harmonia basada en dissonàncies i amalgames sonores juxtaposades personifiquen la foscor, no podem oblidar àries magnífiques, cors exultants –com el que conclou la segona part, “Vollendet ist das grosse Werk”–, passatges amb intencionalitats descriptives o dos meravellosos passatges per a Adam i Eva: “Von deiner Gütt” i “Holde Gattin”, un dels millors duets amorosos de la història de la música.

Jaume Radigales, professor de la Universitat Ramon Llull i crític musical

Aquell any...

1799

Música

Franz Joseph Haydn dirigeix l'estrena pública del seu oratori *Die Schöpfung* (La Creació). El concert té lloc al Burgtheater de Viena, el mateix escenari on s'havien estrenat òperes com *Orfeo ed Euridice* de Gluck o *Les noces de Figaro* de Mozart. El text, adaptat pel baró Gottfried van Swieten, es basa en dos llibres de la Bíblia (el Gènesi i el Llibre dels Salms) i en *El paradís perdut* de John Milton.

Història

Mor, a Mount Vernon, George Washington. Va tenir un paper clau en la Guerra de la Independència dels Estats Units, com a comandant en cap de l'exèrcit que va lluitar contra les tropes angleses. Temps després es convertiria en el primer president del país, entre els anys 1789 i 1797. És considerat un dels pares fundadors dels Estats Units, juntament amb John Adams, Benjamin Franklin, Alexander Hamilton, John Jay, Thomas Jefferson i James Madison.

Art

Jacques-Louis David finalitza *Les sabines* o *L'intervention des sabines*, una pintura a l'oli que retrata l'episodi mitològic dels primers anys de Roma, en què les dones de Sabínia eviten l'enfrontament entre els romans –que les han raptades– i els sabins, que les volen recuperar. El quadre, que fa 385 x 522 cm, es pot veure al Museu del Louvre de París.

Cultura

Neix a la ciutat de Moscou el poeta i novel·lista Aleksandr Puixkin. Considerat el pare de la literatura russa moderna, influirà en autors com Lev Tolstoi, Nikolai Gógol o Fiódor Dostoievski. A més, algunes de les seves obres inspiraran grans compositors del seu país per convertir-se en òperes. És el cas de *Ruslan i Liudmila* (Glinka), *Borís Godunov* (Mussorgski), *Ievgueni Onieguin* (Txaikovski) o *Mozart i Salieri* (Rimski-Kórsakov).

Ciència

Un destacament militar francès descobreix a la localitat de Rosetta (nord d'Egipte), una gran pedra de granit fosc, de 118 centímetres d'alt per 77 cm d'ample i més de 700 quilos de pes. Conté inscripcions d'un mateix text en tres alfabetos diferents: jeroglífic, demòtic i grec. Anys més tard, el 1822, Jean-François Champolion desxifrarà els jeroglífics egipcis a partir de la *Pedra de Rosetta*. Actualment es pot contemplar al British Museum de Londres.

Biografies

© Sandrine Expilly / Naïve

Sandrine Piau, soprano

Figura destacada al món de la música barroca, col·labora amb W. Christie, Ph. Herreweghe, Ch. Rousset, G. Leonhardt, I. Bolton, T. Koopman, R. Jacobs, M. Minkowski i N. Harnoncourt.

En òpera ha cantat com a Cleopatra, Mélisande, Ännchen (*El caçador furtiu*), Pamina, Donna Anna (*Don Giovanni*), rol principal de *L'incoronazione di Poppea*, Sandrina (*La finta giardiniera*), Ismène (*Mitridate, re di Ponto*), Sophie (*Werther*)... En concert ha actuat al Festival de Salzburg, Carnegie Hall, Wigmore Hall, Covent Garden, Musikverein, Salle Pleyel de París, Concertgebouw d'Amsterdam, Teatro Comunale de Florencia i Bolonya; amb les filharmòniques de Berlín i Munic, Orchestre de París i l'Orquestra Simfònica de Boston, entre d'altres. Col·labora igualment amb els músics J. van Immerseel, R. Vignoles i C. Dourous, i amb la pianista S. Manoff ha fet una gira darrerament pels EUA i el Japó.

Artista en exclusiva de Naïve, té al mercat els CD *Après un rêve* (2011) i *Le triomphe de l'amour* (2012), considerat CD del mes per «Opera News».

Chevalier de l'Ordre des Arts et Lettres (2006), el 2009 va ser guardonada com a Artista Lírica de l'Any (Victoires de la Musique).

Hugo Hymas, tenor

Nascut i educat a Cambridge, el 2014 es graduà en música per la Universitat de Durham. Ha actuat per Europa: Philharmonie de París, Concertgebouw, KKL de Lucerna, Philharmonie de Berlín, Royal Albert Hall...

Té gran reputació com a Evangelista de les *Passions* de Bach, que ha ofert en gires europees. Amb el Monteverdi Choir i Sir J. E. Gardiner ha cantat la *Passió segons sant Mateu* i el *Magnificat* de Bach, que també es poden escoltar en CD. Altres oratoris que ha interpretat són *El Messies* (Händel) i l'*Oratori de Nadal* (J. S. Bach). El seu repertori també inclou les *Vespres 1610* (Monteverdi), *Requiem* de Mozart, *La Creació* (Haydn) i *Sant Nicolau* (B. Britten).

En l'apartat operístic ha interpretat els rols de Tamino, Basilio (*Le nozze di Figaro*) Júpiter (*Semele*, Händel), Acis (*Acis i Galatea*, Händel) i Aeneas (*Dido and Aeneas*, Purcell).

La seva discografia inclou *Apocalypse* (2015), *Antonio Lotti: 'Crucifixus'* (2016), *Martin Peerson: 'A treatise of humane love'* (2016), *Bach Matthäus-Passion* (2017), *The other Vespers* (2017) i *Bach Magnificat, Süsster Trost* (2017).

La seva agenda inclou la participació en *Orminda* (Händel), *Passió segons sant Mateu* i *Cantates* de Bach.

Alex Rosen, baix

Nascut a La Cañada (Califòrnia, EUA), ha acabat recentment els estudis a la Juilliard School i s'ha consolidat ràpidament en el repertori operístic i de concert. Amb Juilliard415 ha participat, sota la batuta de W. Christie, en concerts amb fragments d'òperes de Rameau i *Il ballo delle ingrate* (Monteverdi), també amb la Juilliard Orchestra ha interpretat el *Requiem* (Mozart) i els rols de Dikoj de *Kàtia Kabànova*, Falstaff (*Les alegres comares de Windsor*) i Teseu (*Hipòlit i Arice*, Rameau).

Aquesta temporada 2017-18 participa en “Una vetllada amb Monteverdi” amb l'Òpera Lafayette al Kennedy Center Terrace; *El Messies* de Händel, amb la Portland Baroque Orchestra i la Simfònica de Houston; Seneca (*L'incoronazione di Poppea*) a la Cincinatti Opera; *La Creació* (Haydn), i *Acis i Galatea* (Händel) amb Les Arts Florissants. El 2019 s'afegirà a aquesta formació per interpretar la *Passió segons sant Joan* de Bach, i a l'Òpera de Filadèlfia amb *Semele*.

© Julien Benhamou

Les Arts Florissants

Aquest conjunt de cantants i instrumentistes té el reconeixement mundial per la seva dedicació a la música barroca, que interpreten amb instruments antics. La formació, fundada pel clavecinista i director francoamericà William Christie, porta el nom d'una òpera de Charpentier i ha estat pionera a oferir un repertori arraconat, però avui dia àmpliament admirat, no solament del Gran Segle francès, sinó també de la música europea dels segles XVII i XVIII. Dirigida per W. Christie, des del 2007 Paul Agnew n'és el codirector.

Des de la interpretació del *Triomf d'Atys* de Lully a l'Opéra Comique el 1987, és en l'àmbit líric on Les Arts Florissants ha obtingut els més grans èxits. També gaudeixen de la seva excel·lència les sales de concerts, tant amb títols operístics en versió de concert o semiescenificats, com també amb oratoris. Cada temporada ofereix un centenar de concerts i representacions d'òpera a la Philharmonie de París, on són conjunt resident. I acumula una discografia impressionant, amb prop de cent àlbums, entre CD i DVD, a més d'una col·lecció pròpia, en col·laboració amb Harmonia Mundi.

D'altra banda, ha creat nombrosos programes de formació per a joves músics, com l'Acadèmia de Le Jardin des Voix, creada el 2002 i de caire biennal. I el programa The Arts Flo Juniors, iniciat el 2007, per a estudiants que poden integrar-se a l'orquestra o el cor en una producció. Igualment, té una col·laboració amb la Juilliard School of Music de Nova York.

El 2017 va ser un any destacat per a Les Arts Florissants, amb l'establiment de Le Jardin des Voix a Thiré, la promoció d'un Festival de Primavera dirigit per P. Agnew i la distinció com a Centre Cultural de Rencontre, destinat a projectes que apleguen creació, patrimoni i divulgació artística. I aquest any 2018 s'ha creat la Fundació Les Arts-Florissants-William Christie, a la qual el director regalà la propietat sencera de Thiré.

A Espanya ha estat convidada pel Teatre Real de Madrid (2008-2010). Actua sovint a l'Auditorio Nacional, Palau de la Música Catalana, auditoris Teatros del Canal de Madrid, etc. Aquest 2018 ha ofert *Ariodante* (Liceu, Baluarte de Pamplona i Teatre Real de Madrid) i *La Creació* (ara al Palau i a l'Auditorio Príncipe Felipe d'Oviedo).

Les Arts Florissants rep el suport del Ministeri de Cultura i Comunicació de França i del Departament de la Vendée i la Regió Pays de Loire. Des del gener del 2015, la formació és resident a la Philharmonie de París. I té com a principals patrocinadors Selz Foundation, American Friends of Les Arts Florissants i Crédit Agricole Corporate & Investment Bank.

William Christie, *director musical, fundador*
Paul Agnew, *director musical associat*

© Oscar Ortega

William Christie, director

Clavecinista, director, musicòleg i professor nascut a Buffalo (Nova York), es formà a les universitats de Harvard i Yale, i resideix a França des del 1971. Ha divulgat el repertori francès dels segles XVII i XVIII. El 1979 fundà el grup instrumental i vocal Les Arts Florissants. Al capdavant del qual ha desenvolupat un estil molt personal, musical i teatral, tot renovant la interpretació d'un repertori fins aleshores descuidat i oblidat. El 1987 va viure una autèntica consagració pública amb les representacions d'*Atys* de Lully a l'Opéra Comique de París.

De Charpentier a Rameau, passant per Couperin, Mondonville, Campra o Montéclair, William Christie és el mestre indiscutible de la tragèdia lírica francesa, així com de produccions d'òpera-ballet, dels motets francesos i de la música de la cort. Això no li ha impedit altres repertoris: Monteverdi, Rossi, Scarlatti, Purcell, Händel, Mozart, Haydn i Bach.

Com a director convidat, intervé habitualment al Festival de Glyndebourne, Metropolitan de Nova York, Opernhaus de Zuric i Ópera Nacional de Lió.

Té més d'un centenar d'enregistraments. Els més recents, en la col·lecció "Les Arts Florissants" per a Harmonia Mundi, són: *La Harpe Reine*, *Un jardí a la italiana*, *Bien que l'amour* i la *Missa en Si menor* (aquesta mateixa primavera del 2018).

Interessat igualment a aprofundir la seva tasca docent, el 2002 va fundar, amb Les Arts Florissants, una acadèmia biennal per a joves cantants, Le Jardin des Voix, que actualment està establerta a la població de Thiré (Vendée),

on viu. Des del 2007 és artista resident de la Juilliard School de Nova York, on imparteix classes magistrals. El 2012 va promoure el festival Dans les Jardins de William Christie als seus propis jardins a la localitat de Thiré.

El novembre del 2008 va ser acollit per l'Académie des Beaux Arts de França. I aquest 2018 ha estat nomenat ambaixador mundial de la cultura francesa per Le Bureu Export, en presència de la ministra de Cultura.

A Espanya, ha dirigit al Teatro Real de Madrid (trilogia de Monteverdi, 2008-2010); Auditorio Príncipe Felipe d'Oviedo, amb Philippe Jaroussky i Max Cencic. Entre el 2002 i el 2017 hi va presentar diverses vegades el projecte *Jardin des Voix*. També ha ofert *Monsieur de Pourcegnac*, al Teatro Arriaga de Bilbao; igualment, la *Missa en Si menor* de Bach (Auditori de Conca, Palau de la Música Catalana), *Cantates* de Bach a Girona i *El Messies* al Palau de la Música Catalana i a l'Auditorio Nacional de España. El 2017 va presentar la vuitena edició de Le Jardin des Voix a l'Auditorio Nacional (Madrid). I el 2018 ha dirigit *Ariodante* de Händel (Liceu, Baluarte i Teatro Real) i *La Creació* de Haydn al Palau i també a Oviedo.

PALAU de la MÚSICA CATALANA 2018 - 2019

Gustavo Dudamel · Cecilia Bartoli · Renée Fleming
Valery Gergiev · Daniil Trifonov · Miquel Barceló
Matthias Goerne · Leif Ove Andsnes · Sir András Schiff
Diana Damrau · Juan Diego Flórez · Grigory Sokolov
Philippe Herreweghe · Sir John Eliot Gardiner
Javier Perianes · Josep Maria Guix · Magdalena Kožená
Mitsuko Uchida · Murray Perahia · Thomas Hengelbrock
Orfeo Català dirigit per Simon Halsey · Trio Wanderer
Philip Glass · Quartet Casals · Daniel Hope i molts més...

Abonaments, itineraris d'iniciació, packs a mida i entrades ja a la venda.
Més informació a www.palaumusica.cat / 93 295 72 07 / taquilles@palaumusica.cat

Playlist

Per Aleix Palau i Víctor García de Gomar

Si bé *La Creació* és l'obra per excel·lència del catàleg vocal de Franz Joseph Haydn, el compositor austríac va escriure més oratoris, cànons i fins a catorze misses. Descobrim algunes de les gravacions més representatives de les seves partitures sacres.

Missa núm. 11, en Re menor, “Nelson”

Quan el príncep Nicolau Esterházy va morir el 1790, el seu fill, Paul Anton, va acomiadar Haydn i va dissoldre l'orquestra amb la qual havia estat treballant els darrers trenta anys. El nou príncep, però, va recórrer a Haydn per a les grans ocasions i cada any li va fer escriure una missa. Fruit d'aquesta petició es va estrenar la *Missa Nelson* el 1798, una obra sublim en la direcció de Pinnock, que aconsegueix una feina extraordinària amb l'orquestra, el cor i els solistes. The English Concert and Choir. Dir. musical: Trevor Pinnock, Archiv Produktion

Missa núm. 9, en Si bemoll major, “Sancti Bernadi von Offida”

Escrita el mateix any que la missa número 10, està dedicada a sant Bernat d'Offida, un monjo caputxí que es va dedicar a ajudar els més desfavorits. Gardiner ens regala aquí un enregistrament dramàtic, incisiu i de primer nivell. La gravació és d'una qualitat impecable, en la línia del director anglès i dels seus conjunts. English Baroque Soloists. Monteverdi Choir. Dir. musical: J. E. Gardiner, Decca

Les set darreres paraules

El 1785 un canonge de Cadis va encarregar a Haydn la composició d'una peça basada en les set darreres paraules de Crist. Amb l'objectiu de ser interpretada durant la missa de Divendres Sant, l'obra va resultar un total de set *adagios* de gran profunditat i que el mateix autor considerava una de les seves millors composicions. Originalment escrita per a orquestra, Haydn la va adaptar en la que avui és la versió més coneguda, amb quartet de corda, que aquí interpreta de forma magistral el Quartet Rosamunde. Quartet Rosamunde, ECM

Stabat Mater

L'*Stabat Mater* va ser estrenat el 1768 a Viena i va ser la primera obra de Haydn que tingué ressò internacional. Tant és així que, durant la

Quaresma, va ser interpretat durant molts anys a ciutats com Barcelona. Stephen Darlington fa servir una orquestra d'instruments moderns però hi aplica una interessant lectura amb textures i detalls historicistes. Christ Church Cathedral Choir Oxford. Dir. musical: S. Darlington, Alto.

Missa núm. 12, en si bemoll major, “Theresienmesse”

La *Theresienmesse*, dedicada a l'emperadriu Maria Teresa de les Dues Sicílies, és la dotzena de les catorze misses escrites per Franz Joseph Haydn. Va ser escrita el 1799 i es presenta exuberant en la gravació de Richard Hickox. L'aproximació del director anglès descobreix nous punts de vista a la música de Haydn i compta amb solistes de la categoria de Mark Padmore. El disc també inclou la setena missa. Collegium Musicum 90. Dir. musical: R. Hickox, Chandos

Il ritorno di Tobia

Aquest oratori, escrit el 1775, explica la història de Tobies i l'àngel Rafael. El tenor Anders Dahlin hi interpreta el paper titular de forma brillant, igual que la soprano Roberta Invernizzi, que dota l'àngel d'una lluminositat gairebé celestial. Cologne Vocal Ensemble. Capella Augustina. Dir. musical: Andreas Spering, Naxos

Missa núm. 9, en do major, “in Temporis Belli”

L'impacte de la guerra no es reflecteix només en el nom de la missa. El colossal “Kyrie” d'aquesta composició es veu interromput dramàticament per l'esclat suggeridor de trompetes i timbals. Aquest enregistrament forma part de la integral de misses de Haydn que va fer el desaparegut director Richard Hickox i que, en el seu conjunt, representen la versió més representativa i completa d'aquest repertori. Collegium Musicum 90. Dir. musical: R. Hickox, Chandos

Discografia

F. J. Haydn: *La Creació*

Genia Kuhmeier i Sophie Karthauer, sopranos. Toby Spence, tenor. Dietrich Henschel i Markus Werba, barítons. Les Arts Florissants. William Christie, director. Erato.

Dorothea Roschmann, soprano, Michael Schade, tenor, Christian Gerhaher, baríton. Concentus Musicus Wien. Arnold Schoenberg Chor. Nikolaus Harnoncourt, director. Deutsche Harmonia Mundi.

Sylvia McNair i Donna Brown, sopranos. Michael Schade, tenor. Gerald Finley i Rodney Gilfry, barítons. The Monteverdi Choir. The English Baroque Soloists. John Eliot Gardiner, director. Archiv Produktion.

Julia Kleiter, soprano. Maximilian Schmitt, tenor. Johannes Weisser, baix. RIAS Kammerchor. Freiburger Barockorchester. René Jacobs, director. Harmonia Mundi.

Sandrine Piau i Miah Persson, sopranos. Mark Padmore, tenor. Neal Davies, baix. Peter Harvey, baríton. Chetham's Chamber Choir. Gabrielli Consort and Players. Paul McCreesh, director. Archiv-Produktion.

Simone Kermes i Dorothee Mields, sopranos. Steve Davislim, tenor. Johannes Mannov, baríton. Locky Chung, baix-baríton. Balthasar-Neumann Chor und Ensemble. Thomas Hengelbrock, director. Deutsche Harmonia Mundi.

Gundula Janowitz, soprano. Christa Ludwig, mezzosoprano. Fritz Wunderlich i Werner Krenn, tenors. Walter Berry, baix-baríton. Dietrich Fischer-Dieskau, baríton. Wiener Singverein. Berliner Philharmoniker, Herbert von Karajan, director. Deutsche Grammophon.

Christina Landshamer, soprano. Maximilian Schmitt, tenor. Rudolf Rosen, baríton. Collegium Vocale Gent. Orchestre des Champs Élysées. Philippe Herreweghe, director. PHI.

Edith Mathis, soprano. Catherine Denley, mezzosoprano. Aldo Baldin, tenor. Dietrich Fischer-Dieskau, baríton. Academy of St. Martin in the Field. Neville Marriner, director. Philips.

Ruth Ziesak, soprano. Herbert Lippert, tenor. Anton Scharinger, baríton. René Pape, baix. Chicago Symphony Chorus. Chicago Symphony Orchestra. Georg Solti, director. Decca.

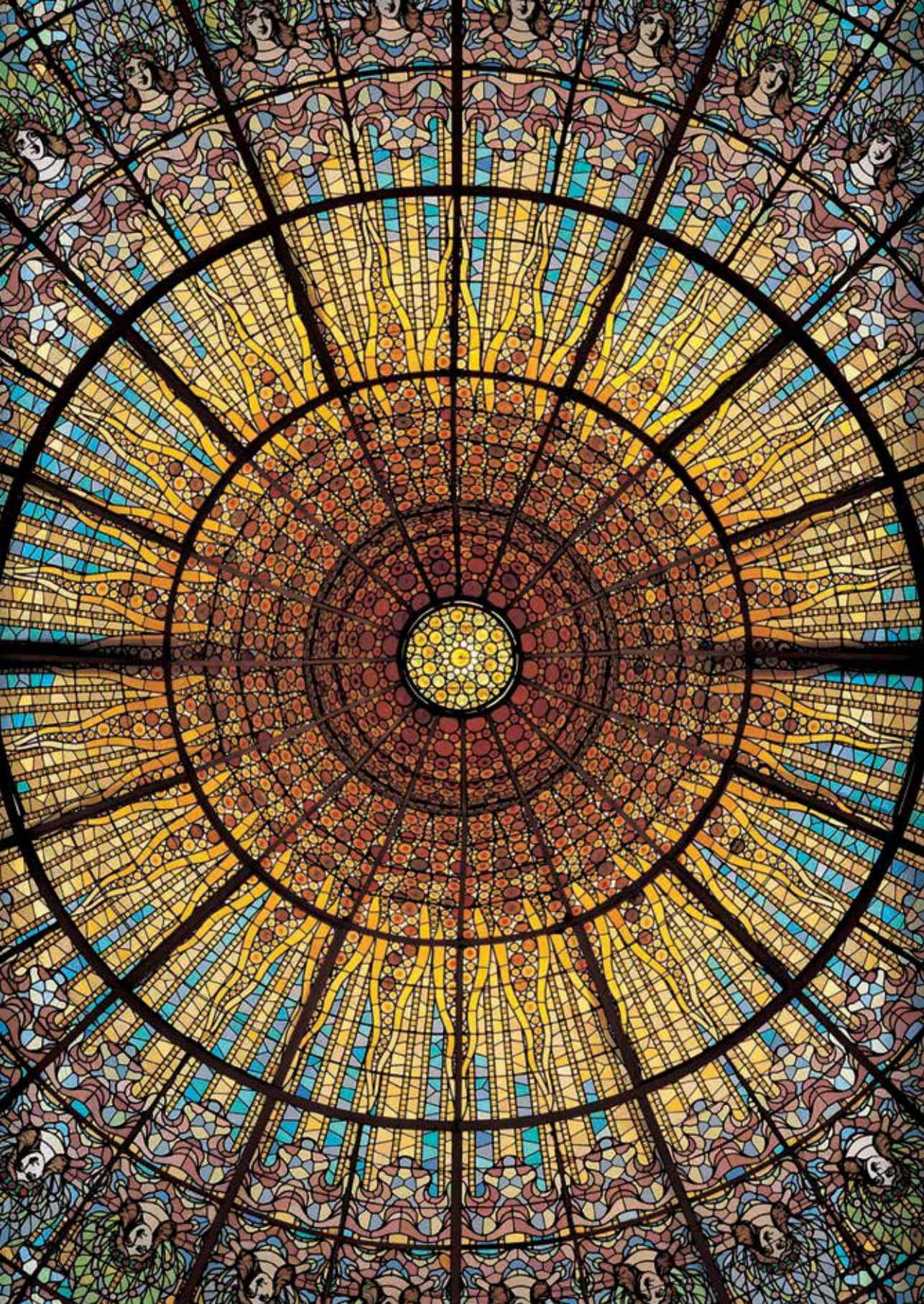
Lucia Popp i Helena Dose, sopranos. Werner Hollweg, tenor. Kurt Moll, baix. Benjamin Luxon, baríton. Brighton Festival Chorus. Royal Philharmonic Orchestra. Antal Dorati, director. Decca.

Elisabeth Grummer, soprano. Josef Traxel, tenor. Gottlob Frick, baix. Chor der St. Hedwigs-Kathedrale de Berlín. Berliner Symphoniker. Karl Forster, director. Warner.

Irmgard Seefried, soprano. Richard Holm, tenor. Kim Borg, baix. Chor der St. Hedwigs-Kathedrale de Berlín. Berliner Philharmoniker. Igor Markevitch, director. Deutsche Grammophon.

Sally Matthews, soprano. Ian Bostridge, tenor. Dietrich Henschel, baríton. London Symphony Chorus. London Symphony Orchestra. Colin Davis, director. LSO.

Selecció a càrrec de **Javier Pérez Senz**, periodista i crític musical

Textos

Joseph Franz Haydn: *Die Schöpfung (La Creació)*, Hob. XX1/2

Text anglès de Lidley sobre *El paradís perdut* de Milton, traduït a l'alemany per Gottfried van Swieten.

Traducció al català de Feliu Formosa

1. Einleitung (Die Vorstellung des Chaos)

2. Rezitativ

RAPHAEL

Im Anfange schuf Gott Himmel und Erde,
und die Erde war ohne Form und leer,
und Finsternis war auf der Fläche der Tiefe.

CHOR

Und der Geist Gottes schwebte auf der Fläche
der Wasser; und Gott sprach:
Es werde Licht!
Und es ward Licht.

URIEL

Und Gott sah das Licht, dass es gut war,
und Gott schied das Licht von der Finsternis.

3. Arie und Chor

URIEL

Nun sachwanden vor dem heiligen Strahle
des schwarzen Dunkels gräuliche Schatten:
der este Tag entstand.
Verwirrung weicht, und Ordnung keimt empor.
Erstarrt entflieht der Höllengeister Schar
in des Abgrunds Tiefen hinab
zur ewigen Nacht.

CHOR

Verzweiflung, Wut und Schrecken
begleiten ihren Sturz,
und eine neue Welt
entsprigt auf Gottes Wort.

1. Introducció (La representació del caos)

2. Recitativ

RAFAEL

En el principi Déu creà cel i terra,
i la terra era buida i sense forma,
i la tenebra s'estenia sobre la capa de l'abisme.

COR

I l'esperit de Déu planava damunt la superfície
de les aigües; i Déu digué:
Faci's la llum!
I la llum fou.

URIEL

I Déu va veure que la llum era bona,
i Déu va separar la llum de la tenebra.

3. Ària i cor

URIEL

Llavors davant la resplendor sagrada s'esvaniren
les ombres sinistres de la negra foscor:
va néixer el primer dia.
El caos es fa enrere i l'ordre es va formant.
Atònita, l'horda d'esperits infernals
es precipita a les fondàries de l'abisme
cap a la nit eterna.

COR

Desesperació, ira i terror
n'acompanyen la caiguda,
i un món nou
brolla del verb de Déu.

4. Rezitativ

RAPHAEL

Und Gott machte das Firmament
und teilte die Wasser, die unter dem Firmament
waren,
von den Gewässern, die ober dem Firmament
waren,
und es ward so.

Da tobten brausend heftige Stürme;
wie Spreu vor dem Winde, so flogen die
Wolken,
die Luft durchschnitten feurige Blitze
und schrecklich rollten die Donner umher.
Der Flut entstieg auf sein Geheiss
der allerquickende Regen,
der allverheerende Schauer,
der leichte, flockige Schnee.

5. Solo mit Chor

GABRIEL

Mit Staunen sieht das Wunderwerk
der Himmelsbürger frohe Schar,
und laut ertönt aus ihren Kehlen
des Schöpfers Lob,
das Lob des zweiten Tags.

CHOR

Und laut ertönt aus ihren Kehlen
des Schöpfers Lob,
das Lob des zweiten Tags.

6. Rezitativ

RAPHAEL

Und Gott sprach:
Es sammle sich das Wasser unter dem Himmel
zusammen
an einem Platz
und es erscheine das trockne Land;
und es ward so.
Und Gott nannte das trockne Land “Erde”
und die Sammlung der Wasser nannte er “Meer”,
und Gott sah, dass es gut war.

4. Recitativ

RAFAEL

I Déu va fer el firmament
i va partir les aigües que eren sota el firmament

de les aigües que eren sobre el firmament;

i fou així.

Llavors es desfermaren amb fúria grans tempestes;
com pols que el vent empeny, passaven els
núvols,
fendien l’aire llamps de foc
i terribles els trons retrunyien arreu.
Al seu mandat va sorgir de les ones
la pluja vivificant,
la calamarsa devastadora,
la neu lleugera, en flocs.

5. Solo amb cor

GABRIEL

Amb estupor veu el prodigi
l’estol felïç dels habitants del cel,
i surt amb esclat de llurs goles
la lloança del Creador,
la lloança del dia segon.

COR

I surt amb esclat de llurs goles
la lloança del Creador,
la lloança del dia segon.

6. Recitativ

RAFAEL

I Déu digué:
Que les aigües que hi ha sota el cel s’apleguin
en un lloc
i que es faci visible la part seca;
i fou així.
I Déu donà a la part seca el nom de “terra”
i anomenà “mar” les aigües reunides;
i Déu veié que era bo.

7. Arie

RAPHAEL

Rollend in schäumenden Wellen
bewegt sich ungestüm das Meer.
Hügel und Felsen erscheinen.
der Berge Gipfel steigt empor.
Die Fläche, weit gedehnt,
durchläuft der breite Strom
in mancher Krümme.
Leise rauschend gleitet fort
im stillen Tal der helle Bach.

8. Rezitativ

GABRIEL

Und Gott sprach:
Es bringe die Erde Gras hervor,
Kräuter, die Samen geben und Obstbäume, die
Früchte
bringen ihrer Art gemäss,
die ihren Samen in sich selbst haben auf der Erde;
und es ward so.

9. Arie

GABRIEL

Nun beut die Flur das frische Grün
dem Auge zur Ergötzung dar.
Den anmutsvollen Blick
erhöht der Blumen sanfter Schmuck.
Hier duften Kräuter Balsam aus,
hier sprosst den Wunden Heil.
Die Zweige krümmt der goldnen Früchte Last;
hier wölbt der Hain zum kühlen Schirme sich;
den steilen Berg bekrönt ein dichter Wald.

10. Rezitativ

URIEL

Und die himmlischen Heerscharen
verkündigten den dritten Tag,
Gott preisend und sprechend

7. Ària

RAFAEL

Tot girant en onades escumoses
es mou el mar impetuós.
Turons i penyes emergeixen,
s’alcen els cims de les muntanyes.
Solca la plana, dilatada,
l’ample corrent del riu
fent revolts.
Llisca amb la seva lleu remor
per la vall tranquil·la el clar rierol.

8. Recitativ

GABRIEL

I Déu digué:
Que la terra produeixi vegetació,
herbes que donin llavors, i arbres fruiters
que donin fruits segons llur gènere,
que tinguin en ells mateixos la sement damunt
la terra;
i fou així.

9. Ària

GABRIEL

I el camp ofereix la verdor fresca
als ulls en delectança.
L’esguard ple d’encís
és exaltat pel suau ornament de les flors.
Aquí hi ha herbes balsàmiques,
allà brosten les que guareixen mals.
La branca es vincla al pes dels fruits daurats;
es corba l’arbreda per formar un fresc redós;
un bosc espès corona l’abrupta muntanya.

10. Recitativ

URIEL

I les cohorts celestes
anunciaren el dia tercer,
tot lloant Déu i dient:

11. Chor

CHOR

Stimmt an die Saiten, ergreift die Leier!
Lasst euren Lobgesang erschallen!
Frohlocket dem Herrn, dem mächtigen Gott!
Denn er hat Himmel und Erde
bekleidet in herrlicher Pracht!

12. Rezitativ

URIEL

Und Gott sprach:
Es sei'n Lichter an der Feste des Himmels,
um den Tag von der Nacht zu scheiden,
und Licht auf der Erde zu geben,
und es sei'n diese für Zeichen und Zeiten
und für Tage und für Jahre.
Er machte die Sterne gleichfalls.

13. Rezitativ

URIEL

In vollem Glanze steigt jetzt
die Sonne strahlend auf,
ein wonnevoller Bräutigam,
ein Riese stolz und froh,
zu rennen seine Bahn.
Mit leisem Gang und sanften Schimmer
schleicht der Mond die stille Nacht hindurch.
Den ausgedehnten Himmelsraum
ziert ohne Zahl der hellen Sterne Gold.
Und die Söhne Gottes
verkündigten den vierten Tag
mit himmlischem Gesang,
seine Macht ausrufend, also:

14. Terzett und Chor

CHOR

Die Himmel erzählen die Ehre Gottes,
und seiner Hände Werk
zeigt an das Firmament.

GABRIEL, URIEL, RAPHAEL

Dem kommenden Tage sagt es der Tag,
die Nacht, die verschwand,
der folgenden Nacht:

11. Cor

COR

Polseu les cordes, agafeu la lira!
Que ressoni el vostre cant de lloa!
Exalteu el Senyor, el Déu poderós!
Perquè ha vestit cel i terra
d'un esplendor magnífic!

12. Recitativ

URIEL

I Déu digué:
Que hi hagi lluminàries al cel per separar el dia
de la nit
i per donar llum a la terra,
i que serveixin per a senyals i estacions
per a dies i anys.
I així mateix féu les estrelles.

13. Recitativ

URIEL

I puja ara en plena glòria
el sol radiant
com un nuvi en ple èxtasi,
gegant altiu i alegre,
per recórrer el seu curs.
Amb pas lleu i una lluíssor tènue,
s'esmuny la lluna per la nit quieta.
L'espai immens dels cels
és adornat per l'or de les estrelles sense
nombre.
I els fills de Déu
anuncien el quart dia amb cants celestials,
tot proclamant el seu poder així:

14. Tercet i cor

COR

Els cels contenen la glòria de Déu
i l'obra de les seves mans
la mostra el firmament.

GABRIEL, URIEL, RAFAEL

El dia ho diu al dia que ve;
la nit que se'n va ho diu
a la nit que segueix:

CHOR

Die Himmel erzählen die Ehre Gottes,
und seiner Hände Werk
zeigt an das Firmament.

GABRIEL, URIEL, RAPHAEL

In alle Welt ergeht das Wort,
jedem Ohre klingend,
keiner Zunge fremd:

CHOR

Die Himmel erzählen die Ehre Gottes,
und seiner Hände Werk
zeigt an das Firmament.

ZWEITER TEIL

15. Rezitativ

GABRIEL

Und Gott sprach:
Es bringe das Wasser in der Fülle hervor
webende Geschöpfe, die Leben haben,
und Vögel, die über der Erde fliegen mögen
in dem offenen Firmamente des Himmels.

16. Arie

GABRIEL

Auf starkem Fittige schwinget sich
der Adler stolz
und teilet die Luft im schnellsten Fluge
zur Sonne hin.
Den Morgen grüsst der Lerche frohes Lied
und Liebe girrt das zarte Taubenpaar.
Aus jedem Busch und Hain
erschallt der Nachtigallen süsse Kehle.
Noch drückte Gram nicht ihre Brust,
noch war zur Klage nicht gestimmt
ihr reizender Gesang.

17. Rezitativ

RAPHAEL

Und Gott schuf grosse Walfische
und ein jedes lebende Geschöpf, das sich bewegt:
und Gott segnete sie, sprechend:

COR

Els cels contenen la glòria de Déu
i l'obra de les seves mans
la mostra el firmament.

GABRIEL, URIEL, RAFAEL

Per l'univers s'estén la paraula,
que en tota oïda ressona
i a cap llengua no és estranya.

COR

Els cels contenen la glòria de Déu
i l'obra de les seves mans
la mostra el firmament.

SEGONA PART

15. Recitativ

GABRIEL

I Déu digué:
Que l'aigua produeixi en abundància
criatures animades, que tinguin vida,
i ocells que puguin volar damunt la terra
pel firmament obert del cel.

16. Ària

GABRIEL

Amb ales vigoroses es llança
l'àguila altiva
i solca els aires en el vol més veloç
cap al sol.
Saluda el matí el cant joiós de l'alosa,
i l'amor amanyaga la tendra parella de coloms.
En cada mata i en cada arbreda
ressona el dolç cant del rossinyol.
El dolor encara no li estrenyia el pit
ni era afinat encara per al plany
el seu cant enciser.

17. Recitativ

RAFAEL

I Déu va crear grans balenes
i tota criatura viva, que es mou,
i Déu els beneí, tot dient:

Seid fruchtbar alle,
mehret euch,
Bewohner der Luft,
vermehret euch, und singt auf jedem Aste!
Mehret euch, ihr Flutenbewohner,
und füllet jede Tiefe!
Seid fruchtbar, wachset, mehret euch!
Erfreuet euch in eurem Gott!

18. Rezitativ

RAPHAEL
Und die Engel rührten ihr’ unsterblichen Horfen
und sangen die Wunder des fünften Tags.

19. Terzett und Chor

a) **GABRIEL**
In holder Anmut stehn
mit jungem Grün geschmückt,
die wogigten Hügel da.
Aus ihren Adern quillt
in fließendem Kristall
der kühlende Bach hervor.

URIEL
In frohen Kreisen schwebt,
sich wiegend ind der Luft,
der munteren Vögel Schar.
Den bunten Federglanz
erhöht im Wechselflug
das goldene Sonnenlicht.

RAPHAEL
Das helle Nass durchblitzt
der Fisch und windet sich
Im steten Gewühl umher.
Vom tiefsten Meeresgrund
wälzet sich Leviathan
auf schäumender Well’ empor.

GABRIEL, URIEL, RAPHAEL
Wieviel sind deiner Werk’, o Gott!
Wer fasset ihre Zahl?
Wer, o Gott!
Wer fasset ihre Zahl?

b) **GABRIEL, URIEL, RAPHAEL, CHOR**
Der Herr ist gross

Sigueu fecunds,
multipliqueu-vos,
habitants de l’aire,
multipliqueu-vos i canteu en cada branca!
multipliqueu-vos habitants de les ones,
i ompliu tota fondària!
Sigueu fecunds, creixeu, multipliqueu-vos!
Alegreu-vos en el vostre Déu!

18. Recitativ

RAFAEL
I els àngels van tocar llurs arpes immortals
i cantaren els prodigis del dia cinquè.

19. Tercet i cor

a) **GABRIEL**
S’alcen plenes de gràcia,
adornades de jove verdor,
les serralades onejants.
Els brolla de les venes,
en cristall que flueix,
el torrent d’aigua fresca.

URIEL
Plana en cercles joiosos,
tot bressant-se en l’espai
l’estol d’ocells alegres.
L’esclat acolorit de les plomes
en llur voleiar, augmenta
sota la llum daurada del sol.

RAFAEL
Solca lluminós les aigües clares
el peix, i giravolta
en incessant bellugadissa.
De les fondàries més profundes del mar
s’aixeca Leviatan
fins a les ones escumejants.

GABRIEL, URIEL, RAFAEL
Com són, oh Déu, abundants les teves obres!
Qui pot copsar-ne el nombre?
Qui, oh Déu!
Qui pot copsar-ne el nombre?

b) **GABRIEL, URIEL, RAFAEL, COR**
És gran el Senyor

in seiner Macht
und ewing bleibt sein Ruhm.

20. Rezitativ

RAPHAEL
Und Gott sprach:
Es bringe die Erde hervor
lebende Geschöpfe nach ihrer Art:
Vieh und kriechendes Gewürm und Tiere der
Erde
nach ihren Gattungen.

21. Rezitativ

RAPHAEL
Gleich öffnet sich der Erde Schoss
und sie gebiert auf Gottes Wort
Geschöpfe jeder Art,
in vollem Wuchs und ohne Zahl.
Vor Freude brüllend steht der Löwe da.
Hier schießt der gelenkige Tiger empor.
Das zack’ge Haupt erhebt der schnelle Hirsch.
Mit fliegender Mähne springt und wieh’rt
voll Mut und Kraft das edle Ross.
Auf grünen Matten weidet schon das Rind,
in Herder abgeteilt.
Die Triften deckt, als wie gesät,
das wollenreiche, sanfte Schaf.
Wie Staub verbreitet sich
in Schwarm und Wirbel
das Heer der Insekten.
In langen Zügen
kriecht am Boden das Gewürm.

22. Arie

RAPHAEL
Nun scheint in vollem Glanze der Himmel,
nun prangt in ihrem Schmucke die Erde.
Die Luft erfüllt das leichte Gefieder,
die Wasser schwellt der Fische Gewimmel
den Boden drückt der Tiere Last.
Doch war noch alles nicht vollbracht.
Dem Ganzen fehlte das Geschöpf,
das Gottes Werke dankbar sehn,
des Herren Güte preisen soll.

en el seu poder
i eterna serà la seva glòria.

20. Recitativ

RAFAEL
I Déu digué:
Que la terra produeixi
criatures vivents segons llur gènere:
bestiar que camini i que repti i bèsties

de la terra segons llur espècie.

21. Recitativ

RAFAEL
S’obre llavors l’entranya de la terra
i deslliura, seguint el verb de Déu,
criatures de tota mena,
en ple creixent i sense nombre.
Amb rugits de joia s’alça el lleó.
D’un salt es llança enfora el tigre àgil.
Hissa l’embanyada testa el veloç cérvol.
Amb crinera onejant salta i renilla
ple d’impuls i coratge el corser noble.
Sobre les parades verdes ja pastura el bou
dividit en ramades.
Omplen els camps d’herba, com sadollats,
els tendres bens coberts de llana.
Com polseguera s’escampa
en eixams i remolins
la host dels insectes.
En llargues fileres van per terra
les bèsties que repten.

22. Ària

RAFAEL
El cel lluu ara amb tot l’esclat,
i la terra en tota la seva ufanor.
L’aire és ple d’aus lleugeres
i la terra sent el pes del bestiar.
Però no tot era encara complert.
A tot el conjunt mancava la criatura
que ha d’agrair l’obra de Déu,
que ha de lloar la bondat del Senyor.

23. Rezitativ

URIEL
Und Gott schuf den Menschen
nach seinem Ebenbilde,
nach dem Ebenbilde Gottes schuf er ihn.
Mann und Weib, erschuf er sie.
Den Atem des Lebens
hauchte er in sein Angesicht,
und der Mensch wurde zur lebendigen Seele.

24. Arie

URIEL
Mit Wüird’ und Hoheit angetan,
mit Schönheit, Stärk’ und Mut begabt,
gen Himmel aufgerichtet steht der Mensch,
ein Mann und König der Natur.
Die breit gewölbt erhabne Stirn
verkünd’t der Weisheit tiefen Sinn,
und aus dem hellen Blicke strahlt der Geist,
des Schöpfers Hauch und Ebenbild.
An seinen Busen schmieget sich
für ihn aus ihm geformt,
die Gattin, hold und anmutsvoll.
In froher Unschuld lächelt sie,
des Frühlings reizend Bild,
ihm Liebe, Glück und Wonne zu.

25. Rezitativ

RAPHAEL
Und Gott sah jedes Ding, was er gemacht hatte:
und es war sehr gut.
Und der himmlische Chor
feierte das Ende des sechsten Tages
mit lautem Gesang:

26. Chor und Terzett

a) CHOR
Vollendet ist das grosse Werk,
der Schöpfer sieht’s und freuet sich.
Auch unsre Freud’ erschalle laut,
des Herren Lob sei unser Lied!

b) GABRIEL, URIEL
Zu dir, o Herr, blickt alles auf.
um Speise fleht dich alles an.

23. Recitativ

URIEL
I Déu va crear l’home
a la seva imatge,
a la imatge de Déu el creà.
Home i dona, els creà.
L’alè de la vida
va infondre en el seu rostre
i l’home esdevingué una ànima viva.

24. Ària

URIEL
Investit de dignitat i noblesa,
dotat de bellesa, força i coratge,
l’ésser humà s’alça erecte cap al cel,
home i rei de la natura.
El front enaltit i d’ampla corba,
anuncia el sentit pregon de la saviesa
i en l’esguard clar brilla l’esperit,
l’alè i la imatge del Creador.
Contra el seu pit s’estreny, feta
per a ell i formada d’ell mateix,
l’esposa gràcil i agradosa,
que li somriu amb alegre innocència,
imatge encisadora de la primavera
i li és amor, goig i delit.

25. Recitativ

RAFAEL
I Déu va veure totes les coses que havia fet:
i tot era molt bo.
I el cor celestial
va celebrar la fi del sisè dia
amb grans càntics:

26. Cor i tercet

a) COR
És acabada la gran obra,
el Creador la veu i s’omple de joia.
Que el nostre goig ressoni també amb força,
que el nostre cant sigui lloança del Senyor!

b) GABRIEL, URIEL
A tu, oh Senyor, tot adreça l’esguard,
tot et suplica que li donis aliment.

Du öffnest deine Hand, gesättigt werden sie.

RAPHAEL
Du wendest ab dein Angesicht,
da bebet alles und erstarrt.
Du nimmst den Odem weg,
in Staub zerfallen sie.

GABRIEL, URIEL, RAPHAEL
Den Odem hauchst du wieder aus,
und neues Leben sprosst hervor.
Verjüngt ist die Gestalt
der Erd’ an Reiz und Kraft.

c) CHOR
Vollendet ist das grosse Werk,
des Herren Lob sei unser Lied
Alles lobe seinen Namen,
denn er allein ist hoch erhaben
Alleluja! Alleluja!

DRITTER TEIL

27. Rezitativ

URIEL
Aus Rosenwolken bricht,
geweckt durch süssen Klang,
der Morgen jung und schön.
Vom himmlischen Gewölbe
strömt reine Harmonie zur Erde hinab.
Seht das beglückte Paar,
wie Hand in Hand es geht!
Aus ihren Blicken
strahlt des heissen thanks Gefühl.
Bald singt in lautem Ton
ihr Mund des Schöpfers Lob.
Lasst unsre Stimme dann
sich mengen in ihr Lied.

28. Duett mit Chor

a) ADAM UND EVA
Von deiner Güt’, o Herr und Gott,
ist Erd’ und Himmel voll,
Die Welt, so gross, so wunderbar,
ist deiner Hände Werk.

Quan obres la teva mà se sadollen.

RAFAEL
Quan amagues la teva faç,
tot tremola ple d’astorament.
Si els apartes el teu alè,
cauran desfets en pols.

GABRIEL, URIEL, RAFAEL
Si tornes a infondre’ls el teu hàlit,
tornarà a brollar nova vida.
Rejuvenida, la imatge
del món tindrà vigor i encís.

c) COR
És acabada la gran obra.
Que el nostre cant sigui lloança del Senyor!
Que tot exalci el seu nom,
perquè només Ell és damunt de tot!
Al-leluia! Al-leluia!

TERCERA PART

27. Recitativ

URIEL
Entre núvols rosats, irromp
desvetllat per dolços sons,
el matí, jove i bell.
Des de la volta del cel
baixa a la terra una harmonia pura.
Mireu la joiosa parella
com camina amb les mans agafades!
De llur esguard surt radiant
el sentiment d’una gratitud fèrvida.
Llur boca cantarà ben aviat amb sons
vigorosos la lloança del Creador.
Que les nostres veus, aleshores,
s’uneixin a llur cant.

28. Duet amb Cor

a) ADAM I EVA
De la teva bondat, oh Déu i Senyor,
són plens el cel i la terra.
El món, tan gran i prodigiós,
és l’obra de les teves mans.

CHOR
Gesegnet sei des Herren Macht,
sein Lob erschall’ in Ewigkeit.

a) ADAM
Der Sterne hellster, o wie schön
verkündest du den Tag!
Wie schmückst du ihn, o Sonne du,
des Weltalls Seel’ und Aug’!

CHOR
Macht kund auf errer weiten Bahn
del Herren Macht und seinen Ruhm!

EVA
Und du, del Nächte Zierd’ und Trost,
und all das strahlend’ Heer,
verbreitet überall sein Lob
in eurem Chorgesang.

ADAM
Ihr Elemente, deren Kraft
stets neue Formen zeugt,
ihr Dünst’ und Nebel,
die der Wind versammelt und vertreibt:

ADAM, EVA, CHOR
Lobsinget alle Gott, dem Herrn,
gross wie sein Nam’ ist seine Macht.

EVA
Sanft rauschend lobt, o Quellen, ihn!
Den Gipfel, neigt, ihr Bäum’!
Ihr Pflanzen duffet, Blumen haucht
ihm euern Wohlgeruch!

ADAM
Ihr, deren Pfad die Höh’n erklimmt,
und ihr, die niedrig kriecht,
ihr, deren Flug die Luft durchschneid’t
und ihr im tiefen Nass:

ADAM, EVA, CHOR
Ihr Tiere, preiset alle Gott!
Ihn lobe, was nur Odem hat!

ADAM UND EVA
Ihr duklen Hain’, ihr Berg’ und Tal,
ihr Zeugen unsres Danks,
ertönen sollt ihr früh und spät
von unsrem Lobgesang.

COR
Sigui beneït el poder de Déu,
que la seva lloança soni eternament.

b) ADAM
Amb quina bellesa, tu, el més clar
dels astres anuncies el dia!
Com l’engalanes, oh sol,
ànima i ull de l’Univers!

COR
Que el vostre curs extens proclami
el poder i la glòria de Déu!

EVA
I tu, ornament i consol de les nits,
i tota la munió d’astres radiants,
expandiu la Seva lloança pertot
en el vostre coral.

ADAM
I vosaltres, elements, l’energia dels quals
crea formes noves constantment,
vosaltres, vapors i boires,
que el vent aplega i escampa:

ADAM, EVA, COR
Canteu tots la lloança de Déu, el Senyor,
el poder del qual és gran com el seu nom.

EVA
Oh fonts de dolç murmurí, lloeu-lo!
Oh arbres, abaixeu el ramatge!
Feu olor, plantes, expandiu per a Ell,
oh flors, la vostra aroma!

ADAM
Els qui la ruta mena vers els cims
o us fa arrossegar pels fondals,
els qui tal·leu l’espai amb el vostre vol
o viviu a les profunditats aquàtiques:

ADAM, EVA, COR
Oh bèsties, lloeu Déu!
Que el lloï tot allò que alena!

ADAM I EVA
Arbreda fosca, muntanya i vall,
testimonis de la nostra gratitud,
ressoneu a tota hora amb l’eco
del nostre cant de lloança.

CHOR
Heil dir, o Gott, o Schöpfer, Heil!
Aus deinem Wort entstand die Welt,
dich beten Erd’ und Himmel an,
wir preisen dich in Ewigkeit!

29. Rezitativ

ADAM
Nun ist die erste Pflicht erfüllt,
dem Schöpfer haben wir gedankt.
Nun folge mir, Gefährtin meines Lebens!
Ich leite dich, und jeder Schritt
weckt neue Freud’ in unsrer Brust,
zeigt Wunder überall.
Erkennen sollst du dann,
welch unaussprechlich Glück
der Herr uns zgedacht.
ihn preisen inmerdar,
ihmn weihen Herz und Sinn.
Komm, folge mir, ich leite dich.

EVA
O du, für den ich ward,
mein Schirm, mein Schild, mein All!
Dein Will’ ist mir Gesetz.
So hat’s der Herr bestimmt,
und dir gehorchen
bringt mir Freude, Glück und Ruhm.

30. Duett

ADAM
Holde Gattin, dir zur Seite
fliessen sanft die Stunden hin.
Jeder Augenblick ist Wonne,
keine Sorge trübet sie.

EVA
Teurer Gatte, dir zur Seite,
schwimmt in Freuden mir das Herz.
Dir gewidmet ist mein Leben,
deine Liebe sei mein Lohn.

ADAM
Der tauende Morgen, o wie ermuntert er!

EVA
Die Kühle des Abends, o wie erquicket sie!

COR
Glòria a tu, oh Déu, oh Creador, glòria!
Del teu verb es nat el món.
T’adorn cel i terra,
et glorifiquem eternament!

29. Recitativ

ADAM
Ja hem complert el primer deure,
hem donat gràcies al Creador.
Ara segueix-me, companya de la meva vida.
Et guiaré i cada pas despertarà
una nova benaurança al nostre pit,
i arreu desvetllarà miracles.
Llavors t’adonaràs de quina
felicitat inexpressable
ens ha reservat el Senyor,
el lloaràs per sempre més,
li lliuraràs l’enteniment i el cor.
Vine, segueix-me, et guiaré.

EVA
Oh tu, per qui jo vaig ésser,
refugi meu, el meu escut i el meu tot!
La teva voluntat m’és llei.
Així ho ha disposat el Senyor,
i trobo, en obeir-te,
el goig, la benaurança i la glòria.

30. Duet

ADAM
Tendra esposa, vora teu
les hores passen suaument.
Cada instant és delícia
que cap dolor no torba.

EVA
Espòs estimat, vora teu,
el meu cor vessa de joia.
Et consagro la vida,
el teu amor és el meu premi.

ADAM
Com reanima el rou de l’alba!

EVA
Com reconforta la frescor del vespre!

ADAM
Wie labend ist der runden Früchte Saft!

EVA
Wie reizend ist der Blumen süsser Duft!

ADAM UND EVA
Doch ohne dich, was wäre mir–

ADAM
der Morgentau,

EVA
der Abendhauch,

ADAM
der Früchte Saft,

EVA
der Blumen Duft.

EVA UND ADAM
Mit dir erhöht sich jede Freude,
mit dir geniess’ ich doppelt sie,
mit dir ist Seligkeit das Leben,
dir sei es ganz geweiht!

31. Rezitativ

URIEL
O glücklich Paar,
und glücklich immerfort,
wenn falscher Wahn euch nicht verführt,
noch mehr zu wissen als ihr sollt!

32. Schlusschor mit Soli

Singt dem Herren alle Stimmen!
Dankt ihm, alle seine Werke!
Lasst zu Ehren seines Namens
Lob im Wettgesang erschallen!
Des Herren Ruhm, er bleibt in Ewigkeit!
Amen! Amen!

ADAM
Que refrescant és el suc de la fruita rodona.

EVA
Que encisador el dolç perfum de les flors!

ADAM I EVA
Però sense tu, què seria per a mi...

ADAM
el rou de l’alba,

EVA
la brisa del vespre,

ADAM
el suc de la fruita,

EVA
el perfum de les flors?

EVA I ADAM
Amb tu s’eleva tota joia,
amb tu en frueixo doblement,
amb tu la vida és benaurança;
a tu del tot la consagro!

31. Recitatiu

URIEL
Oh parella venturosa,
feliç per sempre més,
si un fals deliri no us indueix
a desitjar més que no teniu
ni a saber més que no us cal!

32. Cor final amb solistes

Canteu al Senyor totes les veus!
Agraiu-li les seves obres!
Que ressonin cants de lloa
emulant-se per honorar-lo!
Sigui eterna la glòria del Senyor!
Amén! Amén!

Les Arts Florissants

Cor

Sopranos

Maud Gnidzaz
Leila Zlassi
Virginie Thomas
Juliette Perret
Julia Wischniewski
Solange Añorga
Eugénie de Padirac
Ellen Giacone

Mezzosopranos

Violaine Lucas
Alice Gregorio
Alice Habellion

Contratenors

Bruno le Levrer
Christophe Baska
Yann Rolland

Tenors

Thibaut Lenaerts
Michael-Loughlin Smith
Jean-Yves Ravoux
Jonathan Spicher
Matthieu Peyregne
Clément Debievre

Baixos

Laurent Collobert
Christophe Gautier
Anicet Castel
Yannis Francois
Julien Neyer
Marduk Serrano López
Jérémie Delvert

François Bazola, *cap de cor*

Orquestra

Contrabaixos

Joseph Carver
Andrew Ackerman

Flautes

Charles Zebley
Serge Saitta
Olivier Riehl

Oboès

Pier Luigi Fabretti
Yanina Yacubsohn

Clarinets

Lorenzo Coppola
Daniele Latini

Fagots

Claude Wassmer
Niels Coppalle
Robin Billet, *contrafagot*

Trompetes

Serge Tizac
Gilles Rapin

Trombons

Lucas Perruchon
Frédéric Lucchi
Damien Prado

Percussió

Hervé Trovel

Baix continu

David Simpson, *violoncel*
Jonathan Cable, *contrabaix*
Marie van Rhijn, *fortepiano*

Violins I

Hiro Kurosaki, *primer violi*
Emmanuel Resche
Myriam Gevers
Christophe Robert
Catherine Girard
Patrick Oliva

Violins II

Tami Troman, *cap de secció*
Edson Scheid
Michèle Sauvé
Guya Martinini
Sophie Gevers-Demoures
Karen Dekker

Violes

Lucia Peralta
Samantha Montgomery
Jean-Luc Thonnerieux
Sophie de Bardonneche

Violoncells

Alix Verzier
Elena Andreyev
Damien Launay
Magali Boyer

Trompes

Nicolas Chedmail
Philippe Bord

Mecenes Protectors

Mecenes d'Honor

Mitjans col·laboradors

Col·laboradors

Aena – Aenor – Armand Basi – Autoritat Portuària de Barcelona – Bagués-Masriera Joiers – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Esteve – Eurofirms ETT S.L.U. – Fundació Antiques Caixes Catalanes BBVA/CX – Fundació Caixa d'Enginers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – GRoW at Annenberg – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – Hoteles Catalonia – La Fageda – Quadis – Roca Junyent, S.L.P. – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L. – Serunió – Viatges Fra Diavolo S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – EPSON Ibérica, S.A.U. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme S.L. – Maquimpres, S.A. – Teatre Romea – Veolia Serveis Catalunya S.A.U.

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc, Elvira Abril, Pere Armadàs Bosch, Rosamaria Artigas i Costajussà, Marta Barnes, professor Rafael I. Barraquer Compte, Mariona Carulla Font, Lluís Carulla Font, Carlos Colomer Casellas, Isabel Esteve Cruella, Josep Ferrer Sala, María José Lavin Guitart, Horaci Miras Giner, Anna Saura Miarnau, Jordi Miarnau Banús, Juan Manuel Soler Pujol, Daniela Turco, Joan Uriach Marsal.

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Troba'ns a:

www.palaumusica.cat

93 295 72 00

Concerts recomanats

Palau 100
DISSABTE, 26.05.18 – 20.30 h
Sala de Concerts

Attacca Quartet

Orfeó Català (Simon Halsey, director / Pablo Larraz, sotsdirector)

Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana

(Simon Halsey, director artístic / Xavier Puig, director principal)

Cor Jove de l'Orfeó Català

(Esteve Nabona, director)

Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya

John Adams, director

J. Adams: *Short ride in a fast machine*

J. Adams: *Absolute Jest*

J. Adams: *Harmonium*

Preus: 15, 20, 30, 40 i 60 euros

Palau 100
DIMARTS, 05.06.18 – 20.30 h
Sala de Concerts

Philippe Jaroussky, Orfeo

Chantal Santon, Euridice

Emöke Barath, Amore

Cor de Cambra del Palau

de la Música (Simon Halsey, director artístic / Xavier Puig, director principal)

I Barocchisti

Andrea Marchinol, director

Ch. W. Gluck: *Orfeo ed Euridice*

Preus: 30, 45, 65, 90 i 160 euros

Diada Pau Casals 2018
DIMARTS, 12.06.18 – 20.30 h
Sala de Concerts

Sol Gabetta, violoncel

Bertrand Chamayou, piano

R. Schumann: *Cinc peces d'estil popular, op. 102*

B. Britten: *Sonata en Do major, op. 65*

F. Chopin: *Sonata en Sol menor op. 65*

Preus: 10, 20, 30 i 45 euros